

Kulturnämnden

Riktlinjer för kulturpeng

Förslag till beslut

1. Kulturnämnden beslutar att anta föreslagna riktlinjer för kulturpeng i enlighet med bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterad den 2 oktober 2018. Riktlinjerna ersätter nuvarande kriterier för kulturpeng.
2. Kulturnämnden beslutar att föreslagna riktlinjer för kulturpeng ska träda i kraft den 1 januari 2019. Nuvarande kriterier upphävs när de föreslagna riktlinjerna börjar gälla.

Sammanfattning

Kulturpeng till skola, förskola och pedagogisk omsorg bidrar till att alla barn mellan tre år till årskurs nio får tillgång till ett professionellt kulturutbud under sin förskole-och skoltid. År 2015 gav kulturnämnden direktören för arbete och fritid i uppdrag att utreda kulturpengens konstruktion och kriterier. Kultur-och fritidsenheten har gjort en utredning av kulturpengen genom att se över den interna administrationen samt brett nackas skolor, förskolor och pedagogisk omsorg att beskriva vad som fungerar bra respektive mindre bra med nuvarande konstruktion och kriterier. Utifrån underlaget har förslag om reviderade kriterier och nya riktlinjer för kulturpengen tagits fram. I förslag till nya riktlinjer slås de nuvarande kriterierna ihop och blir färre. Tidsperioden för när verksamheterna ska uppfylla kriterier för kulturpeng kortas ner från tre år till ett år. Ändring av nuvarande kriterier och förslag till nya riktlinjer för kulturpeng ska bidra till att kriterierna blir mindre komplicerade att uppnå och syftar till att ge verksamheterna en större frihet i att anpassa kulturaktiviteterna utifrån barngrupper och den egna verksamheten. De nya riktlinjerna ska även förenkla den interna administrationen gällande uppföljning och redovisning och därmed kan en bättre resurseffektivitet uppnås.

Ärendet

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade år 2007 att i samband med kulturlyftet införa en kulturpeng till skolor, förskolor och pedagogisk omsorg. Syftet med kulturpengen är att barn från tre år upp till årskurs nio, genom skola och förskoleverksamheten, ska få:

- Tillgång till ett professionellt kulturutbud.
- Ett positivt förhållningssätt till konst och kulturuttryck av alla slag
- Utveckla sin nyfikenhet, kreativitet och ansvarskänsla
- Grundläggande kunskaper i flera konstnärliga uttryck
- Professionell kulturpedagogisk verksamhet
- Kännedom om vårt kulturarv

Kulturpengen bidrar till att alla barn mellan tre år till årskurs nio får tillgång till ett professionellt kulturutbud under sin skoltid. Kulturpengen stärker elevernas möjligheter att uppleva, upptäcka, skapa och visa, vilket också är ledorden för kultursatsningen kulturlyftet.

Kulturpengen betalas ut årligen och baseras på antal inskrivna barn och elever. Uppfyller inte skolan/förskolan kriterierna för kulturpengen blir de återbetalningsskyldiga. Nuvarande kriterierna för kulturpengen finns i bilaga 2 och bilaga 3 (KUN 2011/12).

I februari 2015 gav kulturnämnden direktören för arbete och fritid i uppdrag att genomföra en utredning av kulturpengens konstruktion avseende upplägget med treårscykler kopplat till antalet kriterier och kulturpengens belopp per barn och elev. (KUN 2015/4-869)

Ekonomi

År 2017 betalades totalt 5 770 559 kronor ut i kulturpeng. För år 2018 är 6 017 712 kronor avsatt.

Antal barn/elever	Kulturpeng/barn/elev
21 264	283 kronor/år
	6 017 712 kronor

Förskolorna och skolornas synpunkter om kulturpengen

För att utreda kulturpengens konstruktion och kriterier har kultur- och fritidsenheten tittat på tidigare års utvärderingar och redovisningar som gjorts gällande kulturpengen. Under april 2018 skickades en ny fördjupad enkät ut om kulturpengen till samtliga förskolor, skolor och pedagogisk omsorg i Nacka. Syftet med enkäten var att samla in verksamheternas synpunkter om vad som fungerar bra respektive mindre bra med dagens konstruktion av kulturpengen. Enkäten innehöll frågor där verksamheterna hade möjlighet att med egna ord beskriva nulägesanalys och förbättringsförslag.

Förskolechefer, rektorer, dagbarnvårdare och lärare svarade på enkäten, totalt 76 stycken. Verksamheterna är mycket nöjda med att det betalas ut en kulturpeng per barn/elev varje år, det möjliggör att barnen/eleverna får ta del av professionell kultur. Verksamheterna har en hög kännedom om kulturpengens kriterier och omfattning. Många var nöjda med dagens utformning av kulturpengen men gav en del förslag och önskemål om förbättringar.

Barn under 3 år och höjning av kulturpeng

Flera verksamheter uttryckte en önskan om att kulturpengen även bör omfatta barn under 3 år, denna önskan har framkommit under flera års tid. Många förskolor och främst pedagogisk omsorg har svårt att separera åldersgrupperna när de ska iväg till kulturaktiviteter eller tar in professionella aktörer. Flera verksamheter påpekar att även yngre barns kreativitet och nyfikenhet stimuleras genom kulturaktiviteter. Inför 2020 kommer kultur- och fritidsenheten undersöka möjligheten att omfatta samtliga barn som är inskrivna i barnomsorg i Nacka och föreslå medel för ambitionshöjningen. Sedan kulturpengen infördes höstterminen år 2007 har pengan höjts med totalt 38 kronor, det vill säga 13 procent. Den senaste höjningen gjordes år 2017, kultur- och fritidsenheten kommer därför inför år 2020 även att undersöka möjligheten att göra en uppräknings av kulturpengen.

Information

Verksamheterna önskade mer information om kulturpengen och framförallt mer information om kulturutbudet för åldersgruppen. Flera uttrycker en önskan om att få ett samlat material med kulturutbud för barn i skola och förskola. Kultur- och fritidsenheten kommer utreda vidare hur enheten kan samla och tillhandahålla information till skolorna och förskolorna på bästa sätt.

Uppföljning och redovisning

Flera av verksamheterna som svarade på enkäten beskriver att de utvärderar sin kulturplan årligen. Kulturpengens konstruktion med kriterier kopplat till treårsperioder kräver en omfattande uppföljning för att säkerställa att verksamheterna uppfyller samtliga kriterier. Årliga redovisningar behöver sammanställas efter tre år och trots sammanställning och uppföljning är det i realiteten svårt att säkerställa att varje barn/elev i Nacka tagit del av samtliga kriterier över en tre års period. Det är svårt att kräva av skolor och förskolor att de ska ge en uttömmande och detaljerad redovisning för varje klass/årskull över så lång tidsperiod som tre år. Konstruktionen resulterar i onödig administration och ett alltför komplicerat system för att uppnå målen med kulturpengen. För att kulturpengens konstruktion ska ligga i linje med verksamheternas egna utvärderingscykler, föreslås de nya kriterierna för kulturpengen gälla för ett år i taget.

Revidering av nuvarande kriterier och förslag till nya riktlinjer

Utifrån verksamheternas förbättringsförslag och genom en kartläggning av den interna administrationen föreslås en revidering av nuvarande kriterier och förslag till nya riktlinjer för kulturpengen har tagits fram (bilaga 1).

I de nya riktlinjerna förkortas den period som förskolor, skolor och pedagogisk omsorg ska uppfylla kriterierna för kulturpeng. Treårscyklerna för kulturpengen tas därmed bort och ersätts med ettårscykler. Eftersom tidsperioden blir kortare för verksamheterna att uppfylla kriterierna blir kriterierna färre i de nya riktlinjerna. Kriterierna i de nya riktlinjerna är en sammanslagning av de nuvarande kriterierna och syftar till att ge verksamheterna en större frihet i att anpassa kulturaktiviteterna utifrån den egna verksamheten. Inga konstformer har tagits bort ur kriterierna, verksamheterna får dock i större omfattning själva prioritera konstformer och aktiviteter. De nya riktlinjerna ställer högre krav på verksamheterna att erbjuda barn/elever en bredd av konstformer och kulturaktiviteter under förskole-och skoltiden. I enkäten framgår det dock att verksamheterna har en stor förmåga att erbjuda barnen/eleverna en bredd av kulturaktiviteter, och att kulturaktiviteterna ofta väljs för att berika och fördjupa andra projekt och teman i verksamheten. Genom de reviderade kriterierna blir det lättare för verksamheterna att anpassa kulturaktiviteter utifrån teman och projekt. Antalet tillfällen som barn/elever ska erbjudas en viss kulturaktivitet blir färre i de reviderade kriterierna jämfört med de nu gällande. Detta beror enbart på att de nya avser en kortare period, det vill säga ett år istället för tre.

För att säkerställa att kulturpengen används till aktiviteter inom det professionella kulturlivet begärs en ekonomisk redovisning in från skolor, förskolor och pedagogisk omsorg varje år. I den ekonomiska redovisningen anger verksamheterna hur mycket de erhållit i kulturpeng, hur mycket de använt, samt en beskrivning av de kulturaktiviteter de använt kulturpengen till. Förslag till nya riktlinjer och en årlig ekonomisk redovisning ska göra det enklare för verksamheterna att redovisa kulturpeng och kultur-och fritidsenheten ska lättare kunna följa upp att kriterier har uppnåtts.

I förslag till nya riktlinjer behålls samma rutin för utbetalning som tidigare. Utbetalning av kulturpeng till skolor och förskolor sker två gånger per år/en gång per termin.

Nedan följer en jämförelsetabell med nuvarande kriterier respektive föreslagna nya riktlinjer.

	Nuvarande kriterier	Förslag till nya riktlinjer
Kriterier förskola	Varje barn i förskolan ska: <ul style="list-style-type: none"> • under en treårsperiod vid minst tre tillfällen uppleva en professionell scenkonstföreställning inom teater, musik, dans, cirkus, med mera. • under en treårsperiod delta i minst fyra 	Varje barn i förskola, skola och pedagogisk omsorg ska under ett års tid få: <ul style="list-style-type: none"> • Uppleva en professionell scenkonstföreställning inom teater, musik, dans, cirkus, med mera

	<p>skapande projekt/processer som innehåller delarna uppleva/skapa/visa inom teater, musik, konst, media, bild eller museum.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Delta i skapande projekt/process med koppling till en professionell kulturaktivitet som innehåller delarna uppleva/skapa/visa inom teater, musik, konst, film, foto, litteratur, dans eller kulturarv.
<p>Kriterier grundskola</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Varje elev i förskoleklass ska delta i minst ett skapande projekt eller process inom teater, musik, konst, media, bild och museum. • Varje elev ska under en treårsperiod vid minst tre tillfällen uppleva en professionell scenkonstföreställning inom teater, musik, dans, cirkus, med mera. • Varje elev ska under en treårsperiod möta konst i konsthall, konstmuseum eller motsvarande, med efterföljande samtal och reflektion. • Varje elev ska under en treårsperiod vid minst tre tillfällen delta i en estetisk lärprocess kring film och media till exempel skolbio 	<p>Varje barn i förskola, skola och pedagogisk omsorg ska under ett års tid få:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uppleva en professionell scenkonstföreställning inom teater, musik, dans, cirkus, med mera • Delta i skapande projekt/process med koppling till en professionell kulturaktivitet som innehåller delarna uppleva/skapa/visa inom teater, musik, konst, film, foto, litteratur, dans eller kulturarv.

	<p>innehållande upplevelse med film på biograf, analys, reflektion och eget skapande.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varje elev ska under en treårsperiod delta i ett besök på ett museum, till exempel ett hembygdsmuseum eller likvärdig institution i kulturhistorisk miljö. • Varje elev ska under en treårsperiod delta i minst tre skapande projekt eller processer inom teater, musik, konst, media, bild eller museum. 	
Kriterier förskola/pedagogisk omsorg vs skola	Skolorna och förskolorna/pedagogisk omsorg omfattas av olika kriterier.	Skola, förskola och pedagogisk omsorg omfattas av samma kriterier. De nuvarande kriterierna slås ihop i de nya riktlinjerna för att verksamheterna i större omfattning själva ska få välja kulturaktiviteter.
Tidsperiod för att uppfylla kriterierna	3 år	1 år
Uppföljning	Varje år begärs en redovisning från verksamheterna. En intern sammanställning görs vart tredje år.	Varje år begärs en ekonomisk redovisning från verksamheterna.
Utbetalning	Två gånger per år. En gång under höstterminen och en gång under vårterminen.	Två gånger per år. En gång under höstterminen och en gång under vårterminen.

Ändring av nuvarande kriterier och förslag till nya riktlinjer för kulturpeng ska bidra till att kriterierna blir mindre komplicerade att uppnå och syftar till att ge verksamheterna en större frihet i att anpassa kulturaktiviteterna utifrån barngrupper och den egna verksamheten. De

nya riktlinjerna ska även förenkla den interna administrationen gällande uppföljning och redovisning och därmed kan en bättre resurseffektivitet uppnås.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till nya riktlinjer innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Kulturpengen bidrar till att ge barn och elever tillgång till professionella kulturaktiviteter under sin förskole-och skoltid och syftar bland annat till att stärka barns egna kreativitet och nyfikenhet. De reviderade kriterierna och förslag till nya riktlinjer innebär en förenkling för verksamheterna att anpassa kulturaktiviteterna till de barngrupper och individer som vistas i verksamheten. Ambitionen med de reviderade kriterierna är att barn/elever ska erbjudas relevanta och aktuella kulturaktiviteter som kan förstärka och fördjupa teman och projekt i förskola/pedagogisk omsorg/skola.

Bilagor

1. Förslag nya riktlinjer för kulturpeng.
2. Nuvarande kriterier för kulturpeng i förskoleverksamhet
3. Nuvarande kriterier för kulturpeng i grundskola

Tuula Aula
Tf enhetschef
Kultur-och fritidsenheten

Kajsa Bornestad
Utvecklingsledare
Kultur-och fritidsenheten